

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/36
KARAR NO : 1996/78

ÖZET: Suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Arif Diriöz
Müdahiller: Bedri ve Ahmet Yıldırım, İsmail Balcı, Turan Kucum ve Ali Gençtürk
Davalı : 1- Vişneli Köyü Muhtarlığı
2- Çemişkezek Kaymakamlığı

O L A Y : Vişneli Köyünde bahçeleri olan davacı, kadimden beri bahçelerini sulayan Mazurka suyunun köy ihtiyar heyeti kararı, Kaymakamlık onayı ve Köy Hizmetleri tarafından köye içme suyu getirilmesi projesine dahil edildiğini, oysa çevrede bu amacı karşılayacak daha uygun sular bulunduğunu ileri sürerek, suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle 16.11.1993 tarihinde adli yargı yerinde dava açılmıştır.

ÇEMİŞKEZEK ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 6.7.1994 gün ve E. 93/47, K.94/14 sayıyla, eylemin, Köy İhtiyar Heyetinin, 831 sayılı Sular Yasası'nın verdiği yetkiyle aldığı bir karara dayandığının anlaşıldığı, idari işlemlere karşı idari yargı yerinde dava açılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı aynı istekle 5.8.1994 tarihinde idare mahkemesine başvurmuş, müdahillerin başvuruları da idare mahkemesince kabul edilerek davaya dahil olmuşlardır.

MALATYA İDARE MAHKEMESİ; 1.11.1995 gün ve 155-962 sayıyla; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 2. maddesinde idari dava türlerinin belirlendiği, suya vaki müdahalenin men'i isteminin Yasada sayılan dava türleri arasında gösterilmediği, müdahalenin men'i davalarının adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar da temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Böylece, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü şekilde olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş, mahkeme dosyaları davacının 7.5.1996 tarihli dilekçesi üzerine, idare mahkemesi başkanının 25.5.1996 gün ve 95/155 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr.Erol Alpar ve Halit Karabulut'un katılmaları ile yaptığı 17.6.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyada mevcut 27.6.1995 tarihli fenni bilirkişi raporundan, dava konusu Mazurka isimli suyun köy tüzel kişiliğinin taşınmazın da bulunduğu ve 25'e yakın köy sakinine ait bahçelerin kadimden beri bu su ile sulanmakta olduğu anlaşılmaktadır.

28.4.1926 gün ve 831 sayılı Sular Yasası'nın 1. maddesinde "şehir ve kasabalarla köylerde ihtiyacı ammeyi temine mahsus suların tedarik ve idaresi belediye teşkilatı olan mahallerde belediyelere, olmayan yerlerde Köy Kanunu mucibince ihtiyar meclisine aittir." kuralı yer almaktadır.

Diğer taraftan 9.5.1985 gün ve 3202 sayılı Kanunun 2.maddesinin (e) bendinde Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri arasında köy ve bağlı yerleşim birimlerine, sağlıklı ve yeterli içme ve kullanma suyu tesisleri yapmak, geliştirmek ve yapımına destek olmak, sondaj kuyuları açmak ve bu maksatla köye ve köylüye devir ve tahsis edilmiş suları ihtiyaca göre tevzi etmek, tahsis etmek ve tahsis şeklini değiştirmek gibi hususlar sayılmış, aynı madde de idareye: "... sahipli veya köyün bedeli mukabili iktisap ettiği sularla diğer gayrimenkulleri 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu gereğince kamulaştırmak veya gayrimenkul üzerinde irtifak hakkı tesis etmek..." yetkisi de verilmiştir.

Dosyada mevcut Köy Hizmetleri Müdürlüğünün 2.11.1993 tarih ve 31062 sayılı cevabı yazılarında: Vişneli Köyü içme suyu inşaatının 1993 yılı programına alındığı, proje ve ihalesinin yapıldığı, istikşaf ve proje safhasında anılan kaynakla ilgili gerekli tutanaklar düzenlenip kararların alındığı ve kanuni süre içinde herhangi bir itirazın olmadığı belirtilmiştir.

Bir kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında idarece bir zararın doğumuna sebebiyet verilmesi halinde bu zararın tazmini istemi ile idari yargı yerinde; herhangi bir ayne hakka yine idarece mü-

dahale edilmesi halinde ise, adli yargı yerinde müdahalenin men'ine karar verilmesi istemiyle dava açılması mümkündür. Kamu hizmetinin, bir kanunla idareye görev olarak verilmiş olması, bir taşınmaza yapılan müdahalenin men'i için açılan davanın idari yargı yerinde görülmesi için yeterli sayılmaz. İdarenin taşınmaz mala veya aynı hakka müdahalesinin hukuka uygun yada aykırı olması işin esasını teşkil eder ve görevli mahkemece incelenmesi gerekir.

Olayda, köy tüzel kişiliğinin taşınmazında bulunan suyun, Köy İhtiyar Meclisi kararları ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüğünün proje ve ihalesi ile köye içme suyu olarak getirilmesi programının uygulanmasına başlanması sonucu, davacıların kadimden beri bu suyla meydana getirdikleri bahçelerin sulama suyunun kesilmesi veya azalması sonucu uğranılan ve ilerde de devam edecek zararlara mani olunması amacıyla suya vaki müdahalenin önlenmesi istenilmektedir.

Gerek adli, gerekse idari yargı yerine verilen dava dilekçelerinde Köy İhtiyar Heyeti Kararının iptali istenilmediğinden ve dava, Vişneli Köyünün bir kısım halkının yukarıda anılan kaynak suyundan kadim yararlanma hakkının bulunduğu iddiasına dayandığından uyuşmazlığın Medeni Kanun hükümleri uyarınca görüm ve çözümü, adli yargı yerinin görev alanına girmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Çemişkezek Asliye Hukuk Mahkemesinin 6.7.1994 günlü E.1993/47, K.1994/14 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17.6.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TUZÜN

[Signature]

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

[Signature]

Üye
Süleyman Sezen

[Signature]

Bu kararın Resmî gazete'de yayını uygundur.

Başkan
[Signature]

Üye
Nursel Aymakoğlu

[Signature]

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

[Signature]

Üye
Dr.Erol Alpar

[Signature]

Üye
Halit Karabulut

[Signature]

1996

[Signature]